

SATURS

Ievads	3
Vispārīgi jēdzieni un definīcijas	3
Automātikas attīstības īss vēsturisks apskats	5
Pirmā nodaļa. Automātiskās vadības sistēmu pamatjēdzieni	
1-1. Automātiskās regulēšanas sistēmu klasifikācija	7
1-2. Vadības problēmas automātiskās regulēšanas sistēmas. Regulēšanas likums (algoritms)	8
1-3. Automātiskās regulēšanas sistēmu un sekošanas sistēmu darbības apraksts	11
1-4. Funkcionālās shēmas. Tieša un netieša, saistītā un nesaistītā regulēšana	13
1-5. Statisko un astatisko automātiskās regulēšanas sistēmu piemēri	17
1-6. Sekošanas sistēmu piemēri	21
1-7. Kombinētas automātiskās regulēšanas sistēmas	23
1-8. Regulēšanas un sekošanas procesu pētīšana	24
1-9. Automātiskās regulēšanas teorijas saistība ar kibernetiku	26
Otrā nodaļa. Automātiskās regulēšanas sistēmu statika	
2-1. Automātiskās regulēšanas sistēmu un elementu statiskās raksturliednes	28
2-2. Elementu slēgumu statiskās raksturliednes	30
2-3. Statiskā raksturliedne elementam ar cietu atgriezenisko saiti	32
2-4. Statiskā raksturliedne elementu slēgumam ar krustotām cietām atgriezeniskām saitēm	33
2-5. Statiskā raksturliedne vienkontūra sistēmai ar n lineāriem elementiem. Statisma jēdziens	35
2-6. Slēgto automātiskās regulēšanas sistēmu statiskās raksturliednes	37
Trešā nodaļa. Automātiskās regulēšanas sistēmu objektu un elementu vienādojumi	
3-1. Diferenciālvienādojumu sastādīšana. Linearizācija	42
3-2. Līdzstrāvas generatora vienādojums	43
3-3. Vienādojums mašīnai-dzinējam ar vienu brīvības pakāpi	48
3-4. Hidrauliskā dzinēja vienādojums	52

3-5. Neatkarīgas ierosmes līdzstrāvas dzinēja vienādojums	54
3-6. Divfāzu asinhronā dzinēja vienādojums	56
3-7. Skērslauka elektromašīnu pastiprinātāja (amplidīna) vienādojums	57
3-8. Pašierosmes elektromašīnu pastiprinātāja vienādojums	59
3-9. Magnētiskā pastiprinātāja vienādojums	61
3-10. Centrālās ātruma regulatora vienādojums	63
3-11. Ogles sprieguma regulatora vienādojums	66
3-12. Vienādojums hidrauliskam dzinējam ar cietu atgriezenisko saiti	68
3-13. Tahometriskā tilta vienādojums	70
3-14. Vienādojums hidrauliskam dzinējam ar elastīgu atgriezenisko saiti	72
3-15. Diferencējošā RC elementa vienādojums	74
3-16. Diferencējošā transformatora vienādojums	75
3-17. Divkārsā diferencējošā RC elementa vienādojums	76
3-18. Integrējošā RC elementa vienādojums	77

Ceturtnā nodaļa. Tipveida posmu vienādojumi, slēgumi un raksturliednes

4-1. Lineāro (linearizēto) diferenciālvienādojumu operatoru forma	79
4-2. Dinamisko tipveida posmu klasifikācija un raksturojumi	81
4-3. Jēdziens par posmu un sistēmu pārvades funkcijām. Posmu slēgumi	84
4-4. Laika raksturliednes	87
4-5. Automātiskās regulēšanas sistēmu frekvenču raksturliednes	91
4-6. Logaritmiskās frekvenču raksturliednes	95
4-7. Aperiodiskā posma raksturliednes	97
4-8. Otrās kārtas statiskā posma raksturliednes	100
4-9. Konservatīvā posma raksturliednes	103
4-10. Diferencējošā posma raksturliednes	105
4-11. Integrējošā posma raksturliednes	107
4-12. Raksturliednes posmam ar negatīvu statismu	108
4-13. Kavejumsposma un bezinerces posma raksturliednes	108
4-14. Logaritmiskās frekvenču raksturliednes tipveida dinamisko posmu virknes slēgumam	110

Piektā nodaļa. Slēgtu automātiskās regulēšanas sistēmu vienādojumi un frekvenču raksturliednes

5-1. Slēgtu vienkontūra sistēmu diferenciālvienādojumi un pārvades funkcijas	114
5-2. Daudzkontūru sistēmu shēmu strukturparveidojumi, diferenciālvienādojumi un pārvades funkcijas	117
5-3. Slēgtu sistēmu reālās frekvenču raksturliednes	121

Sestā nodaļa. Lineāru stacionāru automātiskās regulēšanas sistēmu stabilitāte

6-1. Jēdziens par lineāru stacionāru sistēmu stabilitāti	126
6-2. Rausa (Routh) stabilitātes kritērijs	129
6-3. Hurvica (Hurwitz) stabilitātes kritērijs	130
6-4. A. V. Mihailova stabilitātes kritērijs	132
6-5. Naikvīsta (Nyquist) stabilitātes kritērijs	135
6-6. Stabilitātes noteikšana, izmantojot apgriezās amplitūdas-fāzes raksturliednes	139
6-7. Stabilitātes noteikšana, izmantojot logaritmiskās raksturliednes	140

6-8. Stabilitātes apgabalu izdalīšana sistēmas parametru telpā (<i>D</i> sadales metode)	141
6-9. <i>D</i> sadale kompleksā parametra plaknē	144
6-10. <i>D</i> sadale divu parametru plaknē	145
6-11. Pastiprinājuma koeficientu iespaids uz sistēmas stabilitāti	148
6-12. Automātiskās regulēšanas sistēmu ar kavējumposmu stabilitāte	149

Septītā nodaļa. Lineāro automātiskās regulēšanas sistēmu pārejas procesu kvalitātes analīze

7-1. Pārejas procesu kvalitātes kritēriji	151
7-2. Kvalitātes kritēriji pēc sakņu izvietojuma	153
7-3. Frekvenču kvalitātes kritēriji	155
7-4. Integrālie kvalitātes kritēriji	159

Astotā nodaļa. Lineāro automātiskās regulēšanas sistēmu sintēzes pamati

8-1. Pamatjēdzieni	162
8-2. Virknes korekcijas iekārtu sintēze	163
8-3. Paralēlo korekcijas iekārtu sintēze	167
8-4. Paralēlo korekcijas iekārtu sintēze, izmantojot <i>D</i> sadali divu parametru plaknē	170
8-5. Daži speciāli sistēmu sintēzes gadījumi	173

Devītā nodaļa. Impulsu automātiskās regulēšanas sistēmas

9-1. Pamatjēdzieni	175
9-2. Speciālās transformācijas diskreto sistēmu teorija	181
9-3. Lineāru diferencu diferenciālvienādojumu risināšana	184
9-4. Vaļējas sistēmas ķēdes ar amplitūdu modulējošiem impulsu elementiem	188
9-5. Impulsu automātiskās regulēšanas sistēmu impulsu un frekvenču raksturliķnes	190
9-6. Slēgtu amplitūdas modulētu impulsu automātiskās regulēšanas sistēmu vienādojumi	193
9-7. Jēdziens par amplitūdas modulētu impulsu sistēmu stabilitāti	197
9-8. Stabilitātes kritēriju analogi	198

Desmitā nodaļa. Nelineāro automātiskās regulēšanas sistēmu pētīšana

10-1. Nelineāro sistēmu pētīšanas uzdevumi	201
10-2. Pašerosmes svārstību teorijas pamatjēdzieni	202
10-3. Pašerosmes svārstības nelineārās sistēmās ar relejelementiem	207
10-4. Punktu transformācijas metode	212
10-5. Pašerosmes svārstību stabilitāte	215
10-6. Korekcijas iekārtu iespaids uz pašerosmes svārstību režīmu un stabilitāti nelineārās sistēmās ar relejelementiem	217
10-7. Korekcijas iekārtu iespaids uz pārejas procesiem nelineārās sistēmās ar relejelementiem	223
10-8. Nelineāru sistēmu regulēšanas procesu tuvināta pētīšana	226
10-9. Pašerosmes svārstību pastāvēšanas nosacījumi nelineārās sistēmās ar relejelementu	241
10-10. Frekvenču raksturliķnes nelineārām sistēmām ar relejelementu	244

10-11. Stabilitātes novērtējums nelineārai sistēmai ar relejelementu	245
10-12. Uzspiestās svārstības nelineārās sistēmās ar relejelementu	248
10-13. Vibrāciju linearizācija nelineārās sistēmās ar relejelementu	251
10-14. Vibrāciju linearizācija nelineārās sistēmās ar relejelementu, izmantojot pašerosmes svārstības	254
10-15. Vibrāciju linearizācija, izmantojot pašerosmes svārstības, kas iegūtas, izvēloties nepārtrauktās sistēmas daļas struktūru un parametrus	261